

Αλλάζει ο τρόπος χρηματοδότησης μετά από πρόταση της ΚΕΔΚΕ

Αλλαγή στον τρόπο χρηματοδότησης των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών που εδώ και τρία χρόνια έχουν περάσει με νομοθετική ρύθμιση από το Δημόσιο στα «χέρια» των δήμων, προτείνει η ΚΕΔΚΕ. Το ανώτατο συλλογικό όργανο των δημάρχων ζητά τον εξορθολογισμό των επιδοτήσεων, ώστε να εξαλειφθούν οι ανισότητες και τα προβλήματα στη λειτουργία των σταθμών. Για το σκοπό αυτό κατέθεσε, στην ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών, πρόταση που αφορά την ανακατανομή των επιχορηγήσεων. Στην απόφαση αυτή οδηγήθηκε ύστερα από έρευνα που διενήργησε η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης (ΕΕΤΑΑ) για λογαριασμό της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής και Πρόνοιας της ΚΕΔΚΕ. Χαρακτηριστικό είναι ότι από τα συμπεράσματα της έρευνας προκύπτει πως οι περισσότεροι δημοτικοί βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί της χώρας ακροβατούν σε... τεντωμένο σκοινί. Ωστόσο η έρευνα δεν περιορίζεται στην καταγραφή της πραγματικότητας, αλλά προχωρά και στη διατύπωση νέων κριτηρίων για την κατανομή των κρατικών πόρων, που θα επιτρέψουν την ανατροπή της σημερινής εικόνας. Οι συγκεκριμένες προτάσεις της έρευνας έχουν ως αφετηρία τον πρότυπο τρόπο λειτουργίας των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, όπως αυτός ορίζεται από τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις.

Η άνιση χρηματοδότηση «προσφέρει» ανισότητες και αντιφάσεις

Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα που διενεργήθηκε σε 1.346 σταθμούς, οι οποίοι λειτουργούν σε 565 Ο.Τ.Α., αποτυπώνει εικόνα ανισοτήτων και προβλημάτων. Σύνθετος φαινόμενο αποτελεί το γεγονός ότι αρκετοί φιλοξενούν πολλά παιδιά με λίγο προσωπικό - η σχέση εκπαιδευτικού προσωπικού προς μαθητές είναι 1 προς 20 - ενώ δεν λείπουν οι περιπτώσεις που η κατάσταση είναι αντιστρόφως ανάλογη. Την ίδια στιγμή, πολλοί σταθμοί παρουσιάζουν πλεόνασμα στα έσοδά τους και κάποιοι άλλοι, σημαντικά ελλείμματα που δημιουργούν εμπόδια στη λειτουργία τους. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι το 50% των βρεφονηπιακών σταθμών παρουσιάζει μεί-

ωση του αριθμού των παιδιών που εξυπηρετεί ενώ καταγράφεται και ένα 25% περίπου που έχει αυξήσει τον αριθμό φιλοξενίας παιδιών αλλά έχει μειώσει το προσωπικό. Η έρευνα έγινε βάσει ερωτηματολογίου στο οποίο κλήθηκαν να απαντήσουν όλοι οι ΟΤΑ που διαθέτουν βρεφονηπιακούς σταθμούς. Τα στοιχεία που προέκυψαν αποτυπώνουν αντιφάσεις και ανισότητες οι οποίες, σύμφωνα με την έρευνα, οφείλονται στην άνιση κατανομή χρηματοδότησης των βρεφονηπιακών - παιδικών σταθμών. Κι αυτό γιατί η κατανομή γίνεται με βάση τα στοιχεία του 2000 όταν δηλαδή το 95,3% των σταθμών δεν είχε περάσει στην αρμοδιότητα των δήμων. Σημειώνεται ότι από τους 1.346 καταγεγραμμένους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς,

οι 1.282 (ποσοστό 95,3%) έχουν μεταφερθεί από το Δημόσιο στους ΟΤΑ, ενώ οι 64 (ποσοστό 4,7%) ανήκαν από την ίδρυσή τους στους δήμους. Οι σταθμοί που πέρασαν στην αρμοδιότητα των δήμων επιδοτούνται με το ποσό των 2.000 ευρώ ανά μαθητή, ενώ κοστολογείται σε 2550 ευρώ. Το συνολικό κόστος που έδωσε το υπουργείο Εσωτερικών στους δήμους το 2001 ανήλθε στα 30 δισ. δρχ. Από το 2001 υπήρξαν μεταβολές και από το 2003 συνυπολογίστηκαν και οι αυξήσεις της μισθοδοσίας προσωπικού (λόγω της μεταφοράς στους ΟΤΑ) στις συνολικές επιχορηγήσεις. Όπως διαπιστώνεται από την έρευνα, το αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής είναι η σημερινή κατανομή να γίνεται με βάση τα στοιχεία του 2000 και χωρίς να είναι δυνατόν τα αντικειμενικά κριτήρια κατανομής να μπορούν να περιγράψουν το σύστημα επιχορήγησης των βρεφονηπιακών σταθμών.

Αυξημένο αλλά άνισα κατανεμημένο το προσωπικό

Βάσει της έρευνας οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στους παιδικούς σταθμούς είναι 6.336 εκ των οποίων οι 3.400 (ποσοστό 57%) αποτελούν το εκπαιδευτικό προσωπικό (επιστημονικό και βοηθητικό). Πρακτικά αυτό σημαίνει ένας εργαζόμενος σε παιδικό σταθμό εξυπηρετεί 20 παιδιά.

Από την ανάλυση δεδομένων προκύπτει:

- Το προσωπικό των υπό χρηματοδότηση βρεφονηπιακών σταθμών έχει αυξηθεί κατά 10% περίπου μετά τη μεταβίβασή τους στην Τ.Α.
- Η κατανομή στην αύξηση του προσωπικού δεν είναι ομοιόμορφη.
- Το 15% των βρεφονηπιακών σταθμών του δείγματος δήλωσε μείωση προσωπικού 8,6%. Η μείωση αυτή του προσωπικού επηρέασε τον αριθμό των εξυπηρετούμενων παιδιών. Κι αυτό γιατί το 50% των σταθμών παρουσιάζει μείωση του αριθμού των παιδιών ενώ παρατηρείται και ένα 25% περίπου με αύξηση του αριθμού των παιδιών και ταυτόχρονη μείωση του προσωπικού.

Μάλιστα σε βρεφονηπιακούς σταθμούς που το προσωπικό έχει περιοριστεί σημαντικά, (πάνω από 10 άτομα) οι διακυμάνσεις στον αριθμό των παιδιών είναι περιορισμένες. Συγκρίνοντας τις περιόδους 1999-2002 και 2001 -2001 παρα-

τηρείται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των βρεφονηπιακών στους οποίους εμφανίστηκε μείωση του προσωπικού, παρουσιάζουν αύξηση των συνολικών τους εξόδων.

Αύξηση κατά 14,1% των φιλοξενούμενων παιδιών

Οι παιδικοί και οι βρεφονηπιακοί σταθμοί φιλοξενούν σήμερα 63.050 βρέφη και νήπια ενώ πριν τη μεταβίβαση των σταθμών στους ΟΤΑ τα παιδιά ήταν 55.274 δηλαδή παρουσιάστηκε αύξηση 14,1%. Μετά τη μεταβίβαση των σταθμών από την κεντρική διοίκηση στους δήμους η εικόνα έχει ως εξής: Από τους καταγεγραμμένους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, οι 365 (ποσοστό 28,5%) εμφανίζουν μείωση του πραγματικού αριθμού των παιδιών λόγω έλλειψης προσωπικού και κτιριακής υποδομής. Σε μερικές περιπτώσεις ως αιτία παρουσιάζεται η επιβολή τροφείων μετά τη μεταβίβαση. Αντίθετα οι 458 (ποσοστό 37%) έχουν αυξήσει τα παιδιά που εξυπηρετούν ενώ υπάρχουν παιδικοί σταθμοί που δεν έχουν παιδιά παρ' όλα αυτά παρουσιάζουν το 2002 προσωπικό. Όσον αφορά στο ωράριο λειτουργίας των σταθμών, η εικόνα που παρουσιάζεται, διαφέρει από περίπτωση σε περίπτωση. Μόνο 56 παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί (ποσοστό 4,5%) φαίνεται να έχουν μειώσει το ωράριο λειτουργία τους μετά τη μεταβίβασή τους, ενώ αντίστοιχα 57 παιδικοί και ΒΝΣ (ποσοστό επίσης 4,5%) έχουν διευρύνει το ωράριο τους. Ωστόσο στο ερωτηματολόγιο για το ωράριο σημειώνεται πως 69 σταθμοί δεν έχουν δηλώσει ώρες λειτουργίας κι αυτό γιατί είτε δεν λειτουργούν είτε δηλώνουν ελλιπή στοιχεία.

Ένα ακόμη κεφάλαιο είναι αυτό της ιδιοκτησίας των κτιρίων. Η πλειοψηφία των σταθμών (δηλαδή 681, ποσοστό 53%) στεγάζεται σε ιδιόκτητα κτίρια, ενώ οι 434 (34%) σε ενοικιαζόμενα.

Τροφεία στην πλειοψηφία των παιδικών σταθμών

Όσον αφορά στα τροφεία, σύμφωνα με την έρευνα, η πλειοψηφία των σταθμών (806 ποσοστό 63%) εισπράττει χρήματα από τους γονείς. Από αυτούς οι 555 (ποσοστό 69%) εισπράττει τροφεία με βάση το εισόδημα των γονέων. Οι υπόλοιποι εισπράττουν ως τροφεία ένα σταθερό μηνιαίο ποσό που κυμαίνεται από 15 έως 120 ευρώ.

Ανομοιομορφία σε κόστος λειτουργίας, αμοιβές και επιχορήγηση

Το μέσο κόστος ανά παιδί υπολογίζεται περίπου

2.550 ευρώ. Διευκρινίζεται ότι στον υπολογισμό αυτού του μέσου όρου υπολογίστηκε το σύνολο του κόστους των παιδιών και των εργαζομένων το 2002. Βέβαια αν υπολογιστεί μόνο το προσωπικό που μεταβιβάστηκε μαζί με τους βρεφονηπιακούς στους δήμους, το μέσο κόστος ανά παιδί κατεβαίνει στα 2.418 ευρώ.

Επιπλέον το μέσο κόστος των ανελαστικών δαπανών (μισθοδοσία - ενοίκια) των βρεφονηπιακών σταθμών είναι 1.860 ευρώ ανά παιδί.

Συγκρίνοντας τα έσοδα με τις δαπάνες των βρεφονηπιακών σταθμών το 2002 παρατηρείται ότι 330 ΟΤΑ (55% των σταθμών) παρουσιάζουν έσοδα μεγαλύτερα από τις δαπάνες με συνολικό πλεόνασμα 22.850.000 ευρώ. Ωστόσο αρκετοί παιδικοί σταθμοί που λειτουργούν σε 140 δήμους παρουσιάζουν έλλειμμα συνολικού ύψους 9.510.000 ευρώ.

Τα στοιχεία όπως υπογραμμίζεται στην έρευνα αποδεικνύουν πως η κατανομή του μέσου κόστους λειτουργίας των σταθμών δεν είναι ομοιομορφη. Το ίδιο συμβαίνει και με τις επιχορηγήσεις και τις αμοιβές του προσωπικού για το έτος 2002. Οι σταθμοί που φιλοξενούν λίγα παιδιά και κατά συνέπεια έχουν λιγότερα έξοδα παίρνουν μεγαλύτερη επιχορήγηση από εκείνους με περισσότερα παιδιά και τα συνολικά τους έξοδα είναι αυξημένα.

Για παράδειγμα, σταθμοί που φιλοξενούν μέχρι 25 παιδιά το 2003 επιχορηγήθηκαν με 4.330 ευρώ για κάθε παιδί, ενώ το κόστος ήταν 3.430 ευρώ. Σταθμοί με 25 έως 50 παιδιά το 2003 πήραν 2.516 ευρώ ανά παιδί ενώ τα έξοδα ήταν 2.247 ευρώ. Σταθμοί με περισσότερα από 50 παιδιά έχουν κόστος για το κάθε ένα 2.257 ευρώ ενώ η χρηματοδότηση που πήραν ήταν 2.344 ευρώ.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι δεν έχουν υπολογιστεί οι εργαζόμενοι στο Δήμο Αθηναίων καθώς και σε ορισμένους άλλους δήμους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των ανισοτήτων είναι και ο τρόπος με τον οποίο μοιράζονται τα παιδιά στους σταθμούς.

Σύμφωνα με την έρευνα, οι βρεφονηπιακοί σταθμοί τριών ΟΤΑ δεν φιλοξενούν κανένα παιδί. Ωστόσο οι δύο από αυτούς διαθέτουν προσωπικό πέντε ατόμων ενώ και οι τρεις παρουσιάζουν έσοδα από επιχορηγήσεις.

Επίσης σταθμοί σε 70 δήμους της χώρας φιλοξενούν από 1 έως 25 παιδιά. Ο συνολικός αριθμός των φιλοξενούμενων παιδιών σε αυτή την κατηγορία ΟΤΑ είναι 1.174 ενώ οι εργαζόμενοι είναι 198 άτομα. Ακόμα 169 δήμοι φιλοξενούν στους βρεφονηπιακούς σταθμούς τους από 25 έως 50 παιδιά. Ο συνολικός αριθμός των φιλοξενούμενων παιδιών στην περίπτωση αυτή είναι 6.658 ενώ οι εργαζόμενοι είναι 755 άτομα. Επιπλέον 280 δήμοι της χώρας έχουν σταθμούς

που φιλοξενούν περισσότερα από 50 παιδιά. Ο συνολικός αριθμός των παιδιών είναι 51.638 και οι εργαζόμενοι 5.146 άτομα χωρίς να υπολογίζονται οι αντίστοιχοι εργαζόμενοι του δήμου Αθηναίων και ορισμένων μεγάλων πόλεων.

Σημειώνεται πως η έρευνα δεν καταγράφει στοιχεία από 33 ΟΤΑ από τους 555 που έχουν μεταφερθεί με το Ν. 2880/2001. Δηλαδή το δείγμα της έρευνας θεωρείται κάτι περισσότερο από αντιπροσωπευτικό.

Πρότυπο κόστος λειτουργίας παιδικού - βρεφονηπιακού σταθμού

Από την καταγραφή των συγκεκριμένων στοιχείων η έρευνα παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να λειτουργεί κάθε βρεφονηπιακό τμήμα, ώστε να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία του. Με βάση το άρθρο 12 της υπουργικής απόφασης 16065, (ΦΕΚ 497

β' 22/4/2002) θα πρέπει κάθε αντίστοιχο τμήμα να φιλοξενεί 12 βρέφη με 2 παιδαγωγούς και μια βοηθό. Κάθε τμήμα παιδικού σταθμού να εξυπηρετεί έως 25 παιδιά με μια παιδαγωγό και μια βοηθό. Όπως τονίζεται στην έρευνα, η πρότυπη αυτή σχέση παιδιών και επιστημονικού - βοηθητικού προσωπικού, είναι ο στόχος της κατανομής των επιχορηγήσεων στους σταθμούς που έχουν μεταφερθεί, καθώς έτσι μπορεί να υπολογιστεί το κόστος. Έτσι βάσει της πρότυπης λειτουργίας το κόστος των σταθμών διαμορφώνεται ως εξής:

- **38.000 ευρώ** ετησίως για τη μισθοδοσία (18.000 ευρώ για το βοηθητικό προσωπικό και 20.000 ευρώ για το επιστημονικό).

- **15.000 ευρώ** ετησίως για ενοίκια (όπου απαιτούνται) ανά σταθμό για τους μεγάλους δήμους Αττικής - Θεσσαλονίκης, πρωτεύουσες νομών και 10.000 ευρώ για τους υπόλοιπους δήμους.

- **3.000 ευρώ** ετησίως για έξοδα συντήρησης κτιρίων ανά σταθμό.

- **6.000 ευρώ** ετησίως ανά σταθμό για γενικά έξοδα (π.χ. θέρμανση, ρεύμα, νερό).

- **200 ευρώ** ετησίως ανά παιδί για έξοδα παιδαγωγικού και λοιπού υλικού.

Το κόστος αυτό κατόπιν θα υπολογιστεί ανά παιδί. Κάθε σταθμός θα επιχορηγείται με τον αριθμό των παιδιών, που φιλοξενεί επί το μέσο πρότυπο κόστος ανά παιδί. Σημειώνεται ακόμα ότι το κόστος διατροφής δεν συμπεριλαμβάνεται καθώς η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της ΚΕΔΚΕ εισηγάει τα έξοδα να καλύπτονται από τους γονείς. Επιπλέον προτείνεται το πρότυπο κόστος λειτουργίας να εφαρμοστεί στο σύνολο των δήμων σε μια τριετία και να υπάρξει στο ενδιάμεσο μια περίοδος εξομάλυνσης.

Ενδεικτικά προτείνεται η κατανομή της επιχορήγησης για την πρώτη τριετία να στοχεύει στην εφαρμογή του πρότυπου κόστους και να πραγματοποιηθεί σταδιακά.

Ωστόσο για να γίνει πράξη η πολιτική αυτή, όπως επισημαίνεται στην έρευνα απαιτείται:

1. Ύπαρξη μιας έγκυρης και ενημερωμένης βάσης δεδομένων.
2. Η επαναδιατύπωση και ο εκσυγχρονισμός του κανονισμού λειτουργίας των βρεφονηπιακών σταθμών και η θέσπιση νέων όρων λειτουργίας και εργασίας.
3. Η δυνατότητα επέκτασης του συστήματος χρηματοδότησης και στους υπόλοιπους βρεφονηπιακούς σταθμούς της ΤΑ.
4. Η πρόβλεψη για τη δημιουργία νέων σταθμών σε περιοχές που παρουσιάζονται ανάγκες.
5. Η δυνατότητα συγκριτικής αξιολόγησης και παραχής κινήτρων.

Πρόταση κατανομής για το 2004

Βάσει της πρότυπης λειτουργίας των σταθμών η έρευνα προτείνει η κατανομή για το 2004 να γίνει ως εξής:

- **Παιδικοί σταθμοί** που φιλοξενούν περισσότερα από 25 παιδιά και το πρότυπο κόστος τους είναι + 15% από την επιχορήγηση του 2003, προτείνεται να λάβουν ως επιχορήγηση το πρότυπο κόστος.
- **Παιδικοί σταθμοί** που φιλοξενούν περισσότερα από 25 παιδιά και η επιχορήγηση του 2003 είναι μεγαλύτερη μέχρι 15% από το πρότυπο κόστος τους, προτείνεται να λάβουν την επιχορήγηση του 2003.
- **Παιδικοί σταθμοί** που φιλοξενούν περισσότερα από 25 παιδιά και η επιχορήγηση του 2003 είναι μεγαλύτερη του 15% από το πρότυπο κόστος τους, προτείνεται να λάβουν ως επιχορήγηση το πρότυπο κόστος και το επιπλέον κόστος μισθοδοσίας. Το κόστος μισθοδοσίας θα

μειώνεται από τα επόμενα χρόνια κατά 33% για να φτάσει το πρότυπο κόστος.

- **Παιδικοί σταθμοί** που φιλοξενούν λιγότερα από 25 παιδιά και το πρότυπο κόστος τους είναι μεγαλύτερο του +15% από την επιχορήγηση 2003, προτείνεται το 2004 να λάβουν την επιχορήγηση που έλαβαν το 2000. Ωστόσο την επόμενη τριετία πρέπει να έχουν λάβει όλα τα μέτρα, ώστε να ανταποκριθούν στις προδιαγραφές του κανονισμού για να λάβουν το πρότυπο κόστος.
- **Οι ΟΤΑ** που διαθέτουν αποκλειστικά παιδικούς σταθμούς που φιλοξενούν λιγότερα από 25 παιδιά, θα λάβουν την επιχορήγηση του 2003, εκτός εάν αυτή υπερβαίνει το κόστος του πρότυπου σταθμού (25 παιδιά) οπότε θα λάβουν το κόστος του πρότυπου σταθμού και επιπλέον το κόστος προσωπικού. Σε όλους τους ΟΤΑ που διαθέτουν σταθμούς με λιγότερα από 25 παιδιά, θα πρέπει να μελετηθεί περαιτέρω. Επιπροσθέτως διευκρινίζεται ότι το προτεινόμενο σύστημα κατανομής αφορά αποκλειστικά και μόνο στους βρεφονηπιακούς σταθμούς που μεταφέρθηκαν με το Ν. 2880/2001. Επιπλέον με το Ν. 3106/2003 προστέθηκαν στους δήμους ακόμη 91 σταθμοί.

Οι ενέργειες της Επιτροπής για την υλοποίηση της νέας κατανομής

Το αποτέλεσμα της έρευνας και η πρόταση κατανομής, ψηφίστηκε ομόφωνα από το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ- έχει απασχολήσει αρκετές συνεδριάσεις της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής και Πρόνοιας. Μετά τις διεξοδικές συζητήσεις και επαφές με την ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών κι αφού ελήφθησαν υπόψη οι κατευθύνσεις της Επιτροπής στη συνέχεια δρομολογήθηκαν οι απαραίτητες ενέργειες που θα οδηγήσουν στην εφαρμογή των προτάσεων. Σημειώνεται επιπλέον ότι το αποτέλεσμα της συνάντησης που είχε η Επιτροπή με τον γενικό

γραμματέα του υπουργείου Εσωτερικών Αθαν. Βεζυργιάννη, ήταν θετικό, καθώς ο ίδιος εξέφρασε τη βούλησή του η πρόταση κατανομής να ισχύσει από φέτος, αφού προηγηθεί διαλογική συζήτηση.

Στην κατεύθυνση αυτή, σε σχετική συνεδρίαση της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής, αποφασίστηκαν οι παρακάτω ενέργειες:

- **Να εξαιρεθούν** από την κατανομή με απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ, όσοι δήμοι δεν έστειλαν στοιχεία για τους σταθμούς τους.
- Μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου και μετά την οριστικοποίηση των στοιχείων από την ΕΕΤΑΑ, θα εκπονηθεί πίνακας με στοιχεία των σταθμών που έχουν μεταφερθεί στους δήμους (π.χ. παιδιά, προσωπικό, κτίρια, επιχορηγήσεις). Ο πίνακας αυτός θα σταλεί στη συνέχεια στα μέλη της Επιτροπής και του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ. Επιπλέον θα σταλεί επιστολή στην πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΣΔΔΑ μετά την οριστικοποίηση των στοιχείων, με την οποία η ΚΕΔΚΕ θα ζητά την άμεση εφαρμογή της. Ακολούθως θα εφαρμοστεί επιχειρησιακό πρόγραμμα για την ορθολογική και αποτελεσματική λειτουργία των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών των ΟΤΑ. Επίσης προτείνεται να σταλεί Τεχνικό Δελτίο στους ΟΤΑ προκειμένου να διευκρινιστούν οι περιπτώσεις εκείνων των δήμων που τα στοιχεία αποκλίνουν από εκείνα του υπουργείου Εσωτερικών. Αυτό θα γίνει ώστε η κατανομή να είναι σωστότερη αλλά και να διαπιστωθεί η προσαρμογή τους προς την πρότυπη λειτουργία και να καθοριστεί η κατανομή για το 2005. Ειδικότερα οι άζονες του επιχειρησιακού προγράμματος των δημοτικών και βρεφονηπιακών σταθμών προβλέπουν:
- **Καταγραφή** όλων των βρεφονηπιακών σταθμών που ανήκουν σε ΟΤΑ ανεξάρτητα από τη νομική μορφή και προέλευση.
- **Αποτύπωση** και μέτρηση των αναγκών για την επέκταση ή δημιουργία νέων βρεφονηπιακών σταθμών.
- **Πρόγραμμα** εξυγίανσης των σταθμών που αποκλίνουν από το πρότυπο κόστος ή διαθέτουν λιγότερα από 25 νήπια ή 12 βρέφη αντίστοιχα.
- **Δημιουργία** πρότυπων προδιαγραφών υλικοτεχνικής υποδομής των δημοτικών βρεφονηπιακών σταθμών.
- **Δημιουργία** πρότυπου κανονισμού λειτουργίας.
- **Δημιουργία** πρότυπου κανονισμού προσωπικού.
- **Δημιουργία** πρότυπου κανονισμού «οργανισμού» βρεφονηπιακών σταθμών που θα εκμεταλλεύεται τις οικονομίες κλίμακας.
- **Σύστημα κριτηρίων** κατανομής των επιχορηγήσεων στους παιδικούς σταθμούς. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής της ΚΕΔΚΕ και δήμαρχο

Μέσο κατά παιδί κόστος, ανά μέγεθος σταθμού.

Αριθμός παιδιών	% σταθμών στο σύνολο	Μέσο συνολικό κόστος	Μέσο κόστος ανελαστικών δαπανών
0-10	3,6%	10.754	7.470
10-25	25,6%	3.515	2.500
25-50	41,1%	2.600	1.923
Περισσότερα από 50παιδιά	29,7%	2.208	1.587

Μέσο κατά παιδί κόστος ανά κατηγορία ΟΤΑ

Φιλοξενούμενα παιδιά	Παιδιά ανά εργαζόμενο	Συνολικά έξοδα ανά παιδί	Επιχορηγήσεις 2002 ανά παιδί	Επιχορηγήσεις 2003 ανά παιδί
1-25	6,4	3.430	3.213	4.330
25-50	8,8	2.247	2.007	2.516
50 και άνω	10*	2.257**	1.945	2.344

* Δεν έχουν υπολογιστεί οι εργαζόμενοι στον Δήμο Αθηναίων και σε ορισμένους άλλους δήμους.

** Το αντίστοιχο κόστος επηρεάζει το κόστος ανά παιδί στους βρεφονηπιακούς σταθμούς του Δήμου Αθηναίων, που είναι 4.145 Ε.

Ωράριο λειτουργίας

Ωρες λειτουργίας (την ημέρα)	Αριθμός Σταθμών	Ποσοστό
Λιγότερες από 7 ώρες	84	6,5%
Από 7 έως 8 ώρες	229	18%
Από 8 έως 9 ώρες	285	22%
Από 9 ώρες και άνω	615	48%
Δεν δηλώνουν	69	5,5%
Σύνολο	1.282	100%

Καθεστώς ιδιοκτησίας κτιρίων

Καθεστώς κτιρίων	Αριθμός σταθμών	Ποσοστό
Ιδιότητα	681	53%
Ενοικιαζόμενα	434	34%
Κληροδοτήματα	26	2%
Κάτι άλλο	104	8%
Δεν δηλώνουν	37	3%
Σύνολο	1.282	100%

Αγίας Βαρβάρας Λάμπρο Μίχο, σύντομα θα ακολουθήσει η ένταξη στο νέο πρόγραμμα χρηματοδότησης και των υπόλοιπων παιδικών σταθμών. Η μελέτη του συγκεκριμένου επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με τη Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2004. Επίσης θα πρέπει να συναφθεί προγραμματική σύμβαση μεταξύ ΚΕΔΚΕ - ΥΠΕΣΔΔΑ -ΕΕΤΑΑ για την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Πως λειτουργούσαν οι βρεφονηπιακοί σταθμοί πριν μεταφερθούν στους δήμους

Πριν η αρμοδιότητα μεταφερθεί στην Τ.Α. υπήρχαν σταθμοί που:

- είχαν δημιουργηθεί με πρωτοβουλία των ΟΤΑ.
- ήταν σταθμοί του υπουργείου Υγείας Πρόνοιας αλλά είχαν παραχωρηθεί στους ΟΤΑ με προγραμματικές συμβάσεις
- υπήρχαν δημόσιοι σταθμοί που ανήκαν στο υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Οι περισσότεροι σταθμοί ανήκαν σε Νομικά Πρόσωπα της Τ.Α. Μόλις το 11% του συνόλου των σταθμών ήταν ενταγμένο στον οργανισμό του ΟΤΑ, ενώ ο τρόπος με τον οποίο κατανέμονταν το προσωπικό υπήρχαν μεγάλες αποκλίσεις. Ενδεικτικό είναι πως η σχέση εκπαιδευτικού προσωπικού προς μαθητές ήταν 1/16 και η σχέση βοηθητικού προσωπικού -μαθητών 1/20. Το σημαντικότερο μέρος των δαπανών των σταθμών των ΟΤΑ κάλυπτε η μισθοδοσία και οι αποδοχές του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Στην έρευνα γίνεται αναφορά σε χώρες της Ευρώπης όπου το σημαντικότερο μέρος των δαπανών των παιδικών - βρεφονηπιακών σταθμών καλύπτεται από τη συνεισφορά χρηστών. Χαρακτηριστικό είναι ότι στη Δανία το ποσοστό αυτό ξεπερνάει το 30% των συνολικών δαπανών. Στην Ελλάδα πολλοί λίγοι ΟΤΑ εφαρμόζουν πολιτική συμμετοχής των γονέων στις δαπάνες, καθώς το σχετικό ποσοστό δεν ξεπερνά το 10% των συνολικών εσόδων. Όπως συμπεραίνεται στην έρευνα το καθεστώς αυτό αφαιρεί το δικαίωμα στους ΟΤΑ να προσφέρουν καλύτερες υπηρεσίες αλλά και να εφαρμόζουν αναδιανεμητική πολιτική, προσφέροντας τις υπηρεσίες αυτές, με ελάχιστο ή μηδενικό κόστος σε οικογένειες που δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά.

Με το νέο καθεστώς (Ν. 2880/2001) όλοι οι σταθμοί του δημοσίου πέρασαν στην Τ.Α. Όλοι οι σταθμοί που μέχρι το 2000 χρηματοδοτούνταν από το υπουργείο Υγείας επιχορηγήθηκαν με το κόστος λειτουργίας τους, ενώ για να καλυφθεί το ποιοτικό κενό που υπήρχε μεταξύ των τέως κρατικών και των δημοτικών σταθμών, θεσπίστηκε ειδικό καθεστώς επιχορήγησης.

Ειδικότερα επιχορηγήθηκαν οι σταθμοί που μεταφέρθηκαν με τον νόμο «Πολιτεία» με το ποσό των 700.000 δρχ. ανά μαθητή. Το συνολικό κόστος της παροχής αυτής της υπηρεσίας, για το ΥΠΕΣΔΔΑ ανήλθε το 2001 στα 30 δισ. δρχ. ■